

Schakorganisation.

Utarbeidet ved Norsk Schakforbunds sekretær.

Den artikkelserie om schakorganisation som blev indledet i forrige aargang, skulde egentlig ha fortsat med artikler om klubbens indre organisation, turneringsreglerne etc. før vi gik over til saa specielle emner som nedenstaaende; da imidlertid de praktiske spørsmåal som opstaar i forbindelse med arrangementet av telefonmatcher tør ha aktualitetens interesse, har vi tillatt os for denne gangs skyld at bryte den kontinuerlige linje —.

IV. Telefonmatcher.

Disse har særlige betingelser for at bli populære netop i vort land. Avstandene er jo store, kommunikationerne tildels mindre gode og de enkelte klubber har vanskelig for at møte hverandre, baade paa grund av de store reiseutgifter og den uforholdsmæssig lange tid som medgaar.

Av hensyn til telefonforbindelsen kan slike matcher i almindelighet kun foregaa om natten, idet man faar reservert en telefonlinje efterat den ordinære trafik er ophørt (som regel ved 8—9 tiden). Matchen bør selvfølgelig begynde saa tidlig som mulig. Mest brukt er at spille 2 à 4 konsultationspartier, med 3 spillere ved hvert bord. (Samarbeidet mellom de enkelte spillere i et konsultationsparti vil bli behandlet i en senere artikkel). Det tilraades at benytte den sedvanlige betænkningstid (30 træk i 2 timer); for at undgaa kø ved telefonen ved de „kritiske tider“ kan det være praktisk at la partierne begynde med 5—10 minutters mellomrum.

Av funksjonærer maa man ha følgende: En turneringsleder, en sekretær for hvert parti og en telefonmand med avløsning.

Sekretæren, som paa en maate representerer motstanderen, opholder sig ved bordet under konsultationen. Saasnart spillerne er blit enige om trækket, stopper sekretæren vedkommende partis ur, noterer trækket paa blanketten og leverer denne til telefonmanden. Derefter venter han til denne har mottat og notert motstandernes svartræk. Saa gaar sekretæren atter tilbake til spillerne, foretar vedkommende træk paa brettet og sætter partiets ur igang. Ingen anden end sekretæren maa røre uret. I tilfælde av tidsnød underrettes turneringslederen, som avbryter partiet som tapt i det øieblik tiden er utløpet.

Ved denne fremgangsmaate, hvor altsaa tiden kontrolleres av parterne selv, undgaaes alt kluss og alle uoverenstemmelser med hensyn til tidsberegningen, likesom den tid der medgaar til telefoneringen blir holdt fuldstændig utenfor. Alle forsøk paa *gjensidig* tidskontrol (ved placering av urene ved telefonen og samtidig stopping paa begge steder) er hittil mislykket. Turneringslederens viktigste opgave blir altsaa tidskontrollen. Han skal forøvrig paase at spillerne ikke blir forstyrret av publikum, at sekretæren og telefonmanden gjør sin pligt og at de faar fornøden avløsning. Det vil selvfølgelig være heldigst at faa turneringsleder og sekretærer fra en anden klub, ihvertfald den første.

Naar telefonmanden skal videreforsende trækket, sker det f. eks. saaledes: „Hallo! Parti to. Træk fire. Springer Erik to slaar David fire“. Meldingen gjentas sats for sats av motpartens telefonmand. For at undgaa forvekslinger benyttes altid telefonvæsenets navnlister ved bokstavangivelserne (Anders, Bernhard, Cæsar, David, Erik, Fredrik, Gabriel, Harald).

For at bli færdig med spillet før trætheten gjør sig altfor sterkt gjældende anbefales at spille i ett, uten pause. Sørg for at spillerne faar kaffe og smørbrød et par gange i løpet av natten. De kan ta sig den nødvendige tid til at spise og drikke efter tur, saa at spillet ikke behøver at bli avbrutt. Er man blit enig om en pause, bør denne tas umiddelbart efter at 30. træk er gjort i samtlige partier, og ikke utstrækkes over $\frac{1}{2}$ time, da „hvilen“ ellers kan resultere i at søvnheten indfinder sig for alvor.

Alt vedrørende matchen maa paa forhaand være fastsat ved *skriftlige* avtaler.

*

Fra den sidste telefonmatch Bergen — „1911“.

Et forsinket referat fra vor specialmedarbeider paa natlivets omraade.

Jeg maa tilstaa at den natlige seance, som av de indviende benævnes telefonmatch, er noget av det merkværdigste jeg har bivaanet. Jeg kan aldrig mindes at ha set en skare mennesker sitte saa øiensynlig ubeskjæftigede en hel nat uten at sovne. Naar man sitter i en god stol, uten hverken at lytte til forførdelige historier eller dænge trumf og billedkort i bordet, saa falder det jo naturligst for et almindelig menneske at duppe stille og fredelig av, naar det lakker ut i de smaa timer.

Ledelsen i „1911“ — det var i denne klub at underskriveren herav befandt sig — hadde formodentlig ogsaa ventet dette — og forberedt sig. Det var nemlig placert vækkerure ved alle bord. Sogar to stykker, for vækkerure pleier at være nogen upaalidelige skapninger. Jeg mindes . . . men det er en anden historie.

Men som sagt, urene var upaakrævet (de blev da ogsaa sat ut av funktion utpaa morgensiden). Ingen sovnet, naar undtas Norsk Schakblads redaktør, som ved den sedvanlige sengetid for barn blundet av med sin lange skikkelse henslængt over fire-fem stoler. Han blev forøvrig vækket temmelig ublidt, da hans snorken befygtedes at ville bli hørt paa den anden side av fjeldene. Bergenserne viste sig ihvertfald vaakne nok, hvad nu end grunden kunde være.

Det var forresten en anden mand, som jeg til at begynde med mistænkte for at hvile i Morfæi arme. Det var telefonmanden. Hvis hans snak ikke var inspirert av onde drømme, saa tydet det i sandhet paa mærkværdige begivenheter baade her og i Bergen. Jeg kom f. eks. til at streife en av spillerne med haanden, og straks skraaler manden med den automatiske: „Erik slaar Fridtjof! Erik slaar Fridtjof!“ Akkurat som det skulde være noget at sladre om! Og senere blev hans tale endda mere gaadefuld: „Løper Birger til Cicilie To? Ikke løper naa — men springer. Birger springer til Cicilie og slaar. Cicilie slaar igjen!“ (Ogsaa en tid at leke sidsten paa!) „Partito. David slaar Goliat. Birger slaar Anna og Dronning Beate slaar igjen. Cæsar tar Dronning Dagmar og Kong Harald den tredje gaar til Georg den fjerde!“

Da jeg vaaknet, holdt „1911“s formand, Dr. Nyquist, paa med at forban-, omforladelse, at forbinde sine spillere. Paa mit spørsmål om resultatet svarte han kort og godt at det var *Scheis*.

Dr. Jack.